

[facebook](#), [Július 21., 5:52](#)

Sándor Bardóczy rajta van a Facebookon. Jelentkezz be a Facebookra, hogy kapcsolatba léphess vele: Sándor.

Mit tehetünk meg a kertünkért, növényeinkért a hőségriadó idején rövidtávon, s hogyan alkalmazkodjunk hosszútávon a klímaválsághoz? Néhány tanács.

Nem csak a mi szervezetünket, de a kertjeinket is megviseli a tartós és csapadékmentes hőhullám, a vízkorlátozások egyes településeken pedig arra intenek, hogy sokkal takarékosabban kellene bánnunk az öntözővízzel. A kert maga is légkondicionál, párologtat, árnyékol, él, ezért nem az a megoldás, hogy műfűvel vagy burkolattal helyettesítjük, hanem hogy alkalmazkodunk a forró nyarakhoz.

□ □ □ 1. Az öntözés okosan. Sokat tehetünk rövidtávon is a növényeinkért, ha akkor locsolunk, amikor a legkisebb a párolgási veszteség, azaz késő este vagy kora hajnalban. Így a talajnak van ideje beinni az öntözővizet és nem a növények felületéről párolog el szinte azonnal a tűző napon. A vízpazarló öntözést hosszabb távon érdemes csepegtető öntözőrendszerre alakítani. Ez az Izraelben kidolgozott módszer édenkertté tudta varázsolni a Jordán folyó völgyét szinte sivatagi klímán, a világ leghatékonyabb vízfelhasználásának számít, ahol a cseppenként kijuttatott víz a földfelszín nagyon kicsi felületét nedvesíti be, ám a felszín alatt tölcészerűen terül szét a cseppek nyomán a nedvesség, így nagyon kicsi a párolgási veszteség.

□ □ □ 2. Mulcsolásra fel! Takarjuk a talajt! Sok olyan felület van a kertünkben, amelyet nem fed növényzet. Az ágyások, a cserjefoltok alatti terület, a fák alatti nagyon árnyékos részek. Ezek a melegben hamar kiszáradnak, s ez nem tesz jót a talajéletnek. A leggyakoribb takaróanyag a fenyőkéreg mulcs, de ez sajnos nem mindenhol a legjobb megoldás, a fenyők megváltoztatják a talaj kémhatását, gyantáik pedig növekedéshátrányosak. Viszont ahelyett, hogy műanyag zsákokba tömködnék a fűnyesedéket, lombot, kihúzott gyomokat és dízel teherautókkal elszállítatnánk azokat, vagy elégetnénk (ami egyébként tilos), sokkal hasznosabban is felhasználhatjuk őket. Talajtakarásra. Akár közvetlenül, a fűnyíróval összeszeccskázva, akár beszerzett, bérelt, vagy önkormányzattól megrendelt ágdarálóval faaprítékként, akár komposztálva, mindenképpen jobban járunk vele, mint a zöld zsákba tömködéssel vagy az elégetéssel. Tápanyag, nagy vízfelszívó, lekötő, talajtakaró egyben.

□ □ □ 3. A vasárnap reggeli rendszeres berregés vége? Ritkítsuk a fűnyírást, hagyjuk nyáron magasabbra a gyepet! Ma már a nyírott pázsit őshazái, Anglia, Írország, Hollandia gyepai is szenvednek a kiszáradástól, nemhogy a kontinentális klíma országai. Nem kell minden gyepet méhlegelővé alakítani, de már az nagyon sokat számít, ha nem vágjuk tövig a gyepet nyár elején, hanem a lehető legmagasabb pozícióba állítjuk a fűnyírót és 5-8 centi magas gyepet tartunk fenn. A magasabb gyep csapdába tudja ejteni a hajnali harmatot, állományklímája jól fedi a talajt és védi a kiszáradástól. Így van ez az ültetvények (szőlők, gyümölcsültetvények) közötti sorokban is, ahol okos gazdák szárazságtűrő fűmagkeveréssel vagy lucernával vetik be a sorközöket.

□ □ □ 4. Tartsuk meg az esőt! Szüreteljünk vizet! A rain harvest, azaz az esővízgyűjtés kétszeresen hasznos. Egyrészt nagy esőknél nem telítődik az egyesített szennyvíz-esővíz csatornahálózat, s nem kerül élővizekbe a szenny, másrészt be tudunk tartalékolni az ínséges időkre. Az ereszcsonnát csapoló hordós megoldás a legolcsóbb, de az igazi, tényleg számottevően vízszámla-csökkentő módszer a nagy tartályos, felszín alá süllyesztett, túlfolyóval kiépített ciszterna, ami már komolyabb beruházás, de hosszútávon meg fog térülni. Nem csak anyagilag, hanem a kert számára is.

□ □ □ 5. Tetőkert és zöld fal létesítéssel az épülethűtésért. A növényvel borított lapos tetők és falak képesek fokokkal hűvösebbé tenni az otthonainkat, irodáinkat. Miközben például megóvják az UV sugárzástól a vízszigetelést. Komolyabb előtervezést, statikai méretezést, adott esetben táمبرendezéseket, gépészet kiépítését feltételezhetik, de a repkénnyel befuttatott házfalakkal hatékonyságban így sem veszik fel a versenyt. Árnyékolással az épületfalakból sugárzó hő is mérsékelhető.

□ □ 6. Árnyékolással, lugasokkal, törzsvédelemmel a napégés ellen. A vízigényes növények, veteményesek meghálálják, ha csökkentjük a direkt napsugárzást árnyékolástechnikával, így nem égnek meg a természetett vízigényes növényeink. Az árnyékolásra különféle kerti hálók is alkalmasak, de semmi sem veszi fel a versenyt egy kerti lugasal, amely alatt mi is hűsölhetünk. A fiatal fák törzsét csavarjuk jutaszövetbe vagy meszeljük fehérre: így nem fognak megsülni a szállítószövegeik a hőhullám idején.

□ □ □ 7. A tujakorszak vége? Ültessünk szárazságtűrőbb növényeket! Sokat tudunk tenni a kertünkért, ha nem az alpesi vagy távol-keleti, esőerdei, vagy tajgán élő vízigényes, páraigényes, hidegkedvelő egzotikumokat hajszoljuk, hanem szárazságtűrő növényeket ültetünk. Lehet, hogy kevesebb virágdísz, lehet, hogy nem örökzöld, de cserébe nem fog szenvedni, vagy nem kell rápazarolni az öntözésre egy fél falu ivóvizét. A klímaváltozással a Kárpát-medencében a fenyőfélék fognak először tömegesen kihalni. Ennek oka a sekély gyökérzetük és magas víz- és páratartalom igényük, a hideg kedvelésük. A lombhullatók tovább bírják, egyedül a cédrusoknál, borókáknál vagy a mandulafenyő, egyéb mediterrán örökzöldek esetében van olyan mérvű szárazságtűrés, ami a túlevelűek esetében a mi klímánkon is működik. Ezek némelyike viszont nem bírja a teleinket. Az őshonos fajok mindig a legjobb választás.

Alkalmazkodásra fel! Van tennivaló bőven.